Dosarul Nr. 2ac-254/2023 jud. Holban Vladislav
(2-19084001-02-2ac-26042023)

D E C I Z I E

09 noiembrie 2023 *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

În componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Secrieru Ion
Judecătorii: Anton Marina și Cotorobai Vitalie

Grefier: Jumiga Tamara

examinând în şedinţă publică în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Suveica (Dodi) Ariadna în interesele „Europarc" SRL și apelul declarat de Inspectoratului Național de Probațiune, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Suveica (Dodi) Ariadna în interesele „Europarc" SRL împotriva Inspectoratului Național de Probațiune, intervenient accesoriu ÎM „Moldcel" SA, cu privire la constatarea încălcării dreptului de autor și încasarea despăgubirilor, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 31 octombrie 2022 prin care acţiunea a fost admisă parțial, după expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor Secrieru Ion,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La 27 februarie 2019, SRL „Europarc" s-a adresat cu o cerere împotriva Inspectoratului Naţional de Probațiune, intervenient accesoriu SA „Moldcell" cu privire la constatarea încălcării dreptului de autor şi încasarea despăgubirilor.

2. În motivarea acţiunii, reclamantul indică că, conform procedurii de achiziție privind licitaţia publică nr. 15/01477 din 06 iulie 2015 publicată în BAP nr. 46, în baza deciziei grupului de lucru al Oficiului Central de Probaţiune expusă

în procesul-verbal nr. 9 din 08 iulie 2015, reclamanta, SRL ”Europarc” a fost declarată învingătoarea procedurii privind achiziționarea echipamentului electronic de monitorizare (EEM) a subiecților probaţiunii (brățară de identitate cu senzor pentru monitorizare), conform caietului de sarcini.

3. Ca urmare, părţile litigante au încheiat contractul nr. 19 de achiziţionare a mărfurilor (serviciilor) din 08 iulie 2015 prin care, reclamanta, în calitate de vânzător, pe de o parte, şi-a asumat obligaţia de a vinde echipamentul electronic de monitorizare (EEM) a subiecţilor probaţiunii (brăţară de identitate cu senzor pentru monitorizare), iar pârâtul oficiul central de probaţiune, redenumit ulterior, prin hotărârea Guvernului nr. 712 din 10.0.2015, în „Inspectoratul Naţional de Probaţiune” în calitate de beneficiar, pe de altă parte, şi-a asumat obligaţiile de a recepţiona şi achita bunurile indicate în specificaţia din anexa nr. 1, care este parte integrantă a contractului.

4. Statuează că, conform specificaţiei din anexa nr. 1 la contractul/2015, reclamanta urma să livreze pârâtului 20 de echipamente electronice de monitorizare (brăţare) EEM - dispozitive electronice de dimensiuni mici, fixate la braţ sau la picior pentru a monitoriza poziţia sau mişcarea persoanei supuse monitorizării - şi Platforma de Monitorizare (Soft) pe durata Contractului/2015, inclusiv servicii de dezvoltare, asistenţă, trening. Soluția EEM urma să asigure monitorizarea, controlul şi reabilitarea persoanelor în probaţiune.

5. Învederează că, calitatea bunurilor contractate- conform pct. 1.2. din Contractul/2015-trebuia să corespundă standardelor, condiţiilor tehnice şi certificatului de calitate eliberat de producător, aprobate de Organismul Naţional de Certificare, termenul de garanţie a calităţii bunului - conform pct. 1.4. din Contractul/2015 constituind 12 luni.

6. Informează că, preţul contractual indicat în pct. 3.2. din contractul/2015 - constituie 467 040 lei, iar achitarea acestuia - conform pct. 3.3. din contractul/2015 se va efectua în lei moldoveneşti după primirea bunului şi/sau semnarea actului de predare primire a serviciilor. Totodată, termenul limită de acţiune a contractului/2015, a fost stabilită ziua 31 decembrie 2015.

7. Ulterior, în anul 2016, reclamanta menţionează că din nou a fost declarată învingătoarea licitației de achiziţionare a echipamentului electronic de monitorizare a subiecţilor probaţiunii, conform licitației publice nr. 16/00404 din 28 martie 2016, deciziei grupului de lucru al Oficiului Central de Probaţiune expusă în procesul-verbal nr. 5 din 28 martie 2016.

8. În consecinţă, la 29 martie 2016, părţile litigante au încheiat un alt contract - contractul nr. 8 de achiziţionare a echipamentului electronic de monitorizare a subiecţilor probaţiunii cu licenţe de utilizare (EEM) - Contractul/2016 - care a intrat în vigoare la 11 august 2016 - în data înregistrării lui la Trezorerie.

9. Astfel, subliniază că prin contractul/2016, reclamanta, în calitate de vânzător/prestator, s-a obligat să livreze bunurile şi să presteze serviciile indicate în specificaţia care este parte integrantă a contractului, iar pârâtul, în calitate de cumpărător/beneficiar, s-a obligat să achite şi să recepţioneze bunurile şi serviciile respective.

10. Conform specificaţiei bunurilor din Anexa nr. 1 la Contractul/2016, reclamanta urma să livreze 100 de echipamente electronice de monitorizare a subiecţilor probaţiunii şi, corespunzător 100 de licenţe de utilizare a echipamentelor respective, la preţul de 23 814, 00 lei pentru o unitate, precum şi 20 de licenţe de utilizare a softului EEM, la preţul de 20 412 lei pentru o unitate, suma totală a contractului constituind 2 789 640,00 lei.

11. În baza contractului/2016, la data de 22 septembrie 2016 reclamanta a predat, iar pârâtul a primit 100 de licenţe preinstalate pentru 100 de echipamente livrate, fapt care se atestă prin actul de predare-primire nr. 160922 semnat la 22 septembrie 2016.

12. Reclamanta menţionează că, perioada de acţiune a licenţei este de 12 luni, astfel dreptul de utilizare a expirat la data de 22 septembrie 2017.

13. Informează că, la 30 septembrie 2017 părţile litigante au semnat acordul adiţional nr. 30 la contractul/2016 prin care au modificat suma contractului indicată în pct. 3.2. din contractul/2016, majorând-o cu 355 210,00 lei şi au specificat, în anexa nr. 1 a acordului respectiv, că reclamanta urmează să livreze pârâtului încă 15 echipamente electronice de monitorizare cu licenţe de utilizare.

14. Ca urmare, în data de 02 decembrie 2017 reclamanta a predat, iar pârâtul a primit încă 15 licenţe preinstalate pentru 15 echipamente livrate, fapt care se atestă prin actul de predare-primire nr. 011216 semnat la 02 decembrie 2017. Perioada de acţiunea a licenţei este de 12 luni, astfel dreptul de utilizare a expirat la 02 decembrie 2017.

15. SRL „Europarc” menţionează că, următorul contract de achiziţie a softului de monitorizare electronică - şi anume contractul nr. 25 din 24 mai 2018 - pârâtul l-a încheiat cu un alt agent economic „Tehos Comerț” SRL.

16. Astfel, informează că în perioada de după expirarea valabilităţii contractului/2016 (01 decembrie 2017) şi până la data implementării contractului nr. 25 din 24 mai 2018, încheiat cu „Tehos Comerţ” SRL (01 iunie 2018), pârâtul a continuat să monitorizeze circa 36 de echipamente, utilizând unul din soft-rile reclamantei în lipsa contractului.

17. În legătură cu acest fapt, reclamanta informează că a solicitat pârâtei, în repetate rânduri, încetarea încălcării drepturilor exclusive ale reclamantei asupra softului şi revenirea în câmpul legalității, propunând în acest sens, fie compensarea valorii băneşti a licențelor utilizate de pârât în lipsa contractului, achitând preţul unei licențe anuale de 17.010 lei, preţul licenței lunare de 3 000 lei pentru un echipament sau licența trimestrială de 8 000 lei pentru un echipament, fie procurarea softului de la reclamantă. În cazul procurării acestui soft până la 15 iulie 2018, reclamanta era gata să ofere un preț special - echivalentul a licenței anuale pentru 60 de echipamente. Mai mult, reclamanta a oferit şi posibilitatea achitării preţului în rate.

18. Menţionează că aceste circumstanţe se atestă de somațiile înregistrate în cancelaria pârâtului la 24 aprilie 2018 sub nr. de intrare 211; la 03 mai 2018 sub nr. de intrare 1056; la 30 mai 2018 sub nr. de intrare 1352.

19. Astfel, prin răspunsuri evazive, datate cu 27 aprilie 2018, 14 mai 2018 şi 14 iunie 2018, pârâtul s-a eschivat de la executarea somației, motiv pentru care reclamanta a decis să deducă judecăţii prezentul litigiu.

20. SRL „Europarc” indică că în perioada de după 08 iulie 2015 şi până la 30 noiembrie 2016, inclusiv, pârâtul a valorificat legal softurile achiziționate de la reclamantă, fapt care se atestă de contractul/2015, contractul/2016 şi acordul adiţional nr. 30 din 30 septembrie 2017 la contractul/2016.

21. Ulterior, începând cu 01 decembrie 2017 - data expirării valabilităţii contractului/2016 - şi până la 01 iunie 2018 - data implementării contractului de achiziţie a noului soft de monitorizare electronică, încheiat la 24 mai 2018 cu „Tehos Comerţ” SRL.

22. Pârâtul a utilizat ilegal unul din softurile reclamantei, fără a avea încheiat contract cu reclamanta.

23. Indică că în data de 02 decembrie 2017 a expirat termenul de valabilitate a ultimilor 15 licențe preinstalate pentru 15 echipamente livrate în baza acordului adiţional nr. 30 la contractul/2016.

24. Informează reclamanta că următorul contract de achiziţie a softului de monitorizare a echipamentelor electronice, pârâtul l-a încheiat în data de 24 mai 2018.

25. Prin urmare, din data încetării valabilităţii contractului/2016 şi până la data semnării contractului de achiziţie a noului soft, pârâtul a continuat să execute obligaţia prevăzută de art. 2711, alin. (5) din Codul de Executare al RM, utilizând ilegal , fără contract , unul din softurile reclamantei.

26. Statuează că, același fapt se atestă, o dată în plus, şi prin conţinutul corespondenței purtate de reclamantă cu pârâtul, şi anume: prin somațiile din 24 aprilie 2018, 03 mai 2018 şi 30 mai 2018, reclamanta a cerut pârâtului încetarea încălcării drepturilor de autor şi revenirea în câmpul legalității, indicând că pârâtul, în lipsa contractului, continuă să monitorizeze circa 36 de echipamente de monitorizare, utilizând în acest scop unul din softurile reclamantei. Totodată, reclamanta a propus şi câteva variante de remediere a încălcărilor admise de pârât.

27. La rândul său, pârâtul, prin răspunsurile date la 27 aprilie 2018, la 14 mai 2018 şi la 14 iunie 2018 nu a negat că utilizează în continuare, fără contract, unul din soft-rile reclamantei.

28. Dimpotrivă, în răspunsul din 27 aprilie 2018, pârâtul, invocând obligaţia sa, prevăzută de art. 2711, alin. (5) din Codul de Executare al RM, dar şi contractele anterioare, a solicitat reclamantei să îl informeze, citățm: “despre costul actual al serviciilor de acces la platforma de monitorizare electronică ce aparţine SRL ,,Europarc” per unitate, lunar şi anual”.

29. Aşa fiind, pornind de la obligaţia legală a pârâtului, de a asigura monitorizarea electronică a tuturor categoriilor de persoane monitorizate, şi având în vedere lipsa unui contract de utilizare a softului de monitorizare reclamanta conchide, până la proba contrară, că în perioada de la 01 decembrie 2017 şi până la 01 iunie 2018 pârâtul a continuat să utilizeze unul din softurile reclamantei.

30. Ca urmare a celor menţionate, reclamanta solicită despăgubirea prejudiciului material suportat de reclamantă prin încasarea de la pârât a preţului licenței lunare de 3 000 lei pentru un echipament, iar în total 36 de echipamente, utilizate în perioada martie 2016 - mai 2016.

31. În total, SRL ,,Europarc” solicită încasarea din contul pârâtului în folosul reclamantei a sumei de 324 000 lei, cu titlu de despăgubire, care reprezintă beneficiul ratat timp de 3 luni, prin utilizarea ilegală a softului reclamantei la monitorizarea celor 36 de echipamente de supraveghere electronică.

Poziţia instanţei de fond:

32. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 31 octombrie 2022, a fost admisă parţial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Europarc” împotriva Inspectoratului Naţional de Probațiune, intervenient accesoriu „Moldcell” societate pe acţiuni cu privire la constatarea încălcării dreptului de autor şi încasarea despăgubirilor.

33. S-a constat încălcarea dreptului de autor de către Inspectoratului Naţional de Probațiune prin utilizarea, după expirarea contractului, fără acordul SRL „Europarc” a serviciilor de acces la platforma de monitorizare electronică „E-monitoring”. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins drept neîntemeiată.

Solicitările apelanților:

34. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 11 noiembrie 2022-SRL „Europarc” și la 29 noiembrie 2022-Inspectoratul Naţional de Probațiune au declarat apeluri asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 31 octombrie 2022.

35. Apelul sânt depuse în termenul legal de 30 de zile prevăzut de art. 362 din Codul de procedură civilă (hotărârea a fost pronunțată la 31 octombrie 2022, iar apelurile au fost depuse la 11 noiembrie 2022, respectiv 29 noiembrie 2022.

Argumentele apelantei:

36. În motivarea apelului, reprezentantul apelantei/reclamante **SRL „Europarc”**, avocatul Suveica (Dodi) Ariadna a invocat că hotărârea instanţei de fond, în partea prin care s-a respins capătul de cerere privind încasarea din contul Intimatei în beneficiul Apelantei a despăgubirilor pentru încălcarea dreptului de autor, este nefondată, contrară legii şi contradictorie.

37. Relevă că, odată fiind constatată încălcarea drepturilor patrimoniale de autor ale Apelantei, instanţa de fond urma să încaseze şi despăgubirele pentru încălcarea dreptului de autor.

38. Notează că, instanţa de fond a respins argumentele apelantei conform cărora aceasta a pretins cu titlu de despăgubire suma de 324 000 lei, calculate din preţul licenţei lunare de 3000 lei pentru un echipament, iar în total 36 de echipamente, utilizate în perioada martie 2018 - mai 2018, chiar dacă intimata nu a

oferit instanţei de fond un alt calcul, în măsură să infirme corectitudinea calculului efectuat de apelantă.

39. La fel, remarcă că intimata a avut posibilitate de a prezenta instanţei de judecată probe în măsură să infirme calculul prejudiciului prezentat de apelantă, dar nu s-a prevalat de dreptul procedural de a combate probele prezentate de reclamantă.

40. Consideră că, prima instanţă urma să aplice efectul defavorabil al nedovedirii afirmaţiilor referitoare la circumstanţele de fapt ale cauzei asupra pârâtului, care a avut posibilitate şi care trebuia să se asigure până la judecată cu probă veridică fară a suscita îndoieli.

41. Totodată, precizează că chiar dacă prima instanţă de judecată a respins argumentele reclamantei referitoare la mărimea despăgubirii solicitate, în opinia apelantei, instanţa urma să încaseze - ca urmare a constatării încălcării dreptului de autor - o compensaţie în limitele stabilite de art. 63 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 139/2010.

42. Reprezentantul apelantei/reclamante **SRL „Europarc”**, avocatul Suveica (Dodi) Ariadna a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parţială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

43. În argumentarea apelului, **reprezentantul apelantului /pârât/ Inspectoratul Național de Probațiune** a invocat că conform contractelor nr. 19 din 08.07.2015, nr. 8 din 29.03.2016 şi acordului adiţional nr. 30 la contractul nr. 8 din 29.03.2016, Inspectoratul Naţional de Probaţiune a achiziţionat de la SRL „Europarc” echipamente electronice de monitorizare a subiecţilor probaţiunii şi licenţe de utilizare a echipamentelor respective în baza softului „NORDEND”, iar pentru ultimele echipamente livrate, licenţele au expirat la 02.12.2017.

44. Indică că, în scopul evitării suspendării procesului de monitorizare electronică a persoanelor, care este unul obligatoriu în baza hotăririlor instanţelor de judecată, Inspectoratul Naţional de Probaţiune a iniţiat procedurile corespunzătoare de achiziţii publice privind achiziţionarea serviciilor de date mobile şi hosting, cu acces la softul oferit de către ÎM „Moldcell” SA în perioada 01.12.2017 - 01.06.2018, fapt confirmat prin contractele nr. 40 din 31.10.2017, nr. 107 din 29.12.2017 şi nr. 17 din 30.03.2018 (copiile contractelor au fost anexate la dosar).

45. Relatează că, conform referinţei depuse de reprezentantul intervenientului accesoriu ÎM „Moldcell” SA (reţinute şi de către instanţa de fond), a fost invocat

că obiectul contractelor încheiate cu Inspectoratul Naţional de Probaţiune, nu a fost accesul la softul oferit de ÎM „Moldcell” SA, dar constituie prestări de servicii exprimate prin transport date (Internet) şi Hosting (oferirea spaţiului pentru stocarea datelor electronice) însă, în cadrul sedinţelor de judecată, fiind atras în proces un specialist din cadrul Universitătii Tehnice din Moldova și adresate 9 (nouă) întrebări în scris (întrebările au fost anexate la dosar) de către reprezentantul Inspectoratului Național de Probaţiune referitor la presupusa utilizare a programul „E-monitoring” de către serviciul de acces la programul E-monitoring, specialistul nu a răspuns la întrebările formulate or, specialistului nici nu i s-a oferit acces la programul .„E-monitoring” aflat în proprietatea „Europarc” SRL pentru a verifica cine a utilizat acest program, cine dintre personalul tehnic, de regulă, se ocupa cu deservirea și crearea conturilor, geolocația utilizatorilor conturilor, etc.

46. Astfel, în legătură că acţiunea contractului nr. 17 din 30.03.2018 încheiat între Inspectoratul Naţional de Probaţiune şi ÎM „Moldcell” SA în partea ce ţine de serviciile hosting şi acces la softul de monitorizare electronică pus la dispoziţie de către ÎM „Moldcell” SA a expirat la 31.05.2018 (faptul că ÎM „Moldcell” SA a negat oferirea accesului la softul din gestiune, nu poate fi reţinut ca probă or, simpla expertiză a tehnologiei informaţionale, va constata contrariul) Inspectoratul Naţional de Probaţiune a iniţiat o altă procedură de achiziţie publică privind serviciile hosting şi acces la softul de monitorizare electronică, fiind analizată inclusiv şi oferta de preţ a „Europarc” SRL expusă prin răspunsul nr. 03 din 03.05.2018, însă în urma examinării ofertelor depuse conform criteriilor stabilite în Legea nr. 131/2015 privind achiziţiile publice, a fost desemnată câştigătoare a licitah „TehosComerţ”, fiind încheiat contractul nr. 25 din 24.05.2018.

47. Respectiv, consideră că instanţa de fond eronat a conchis că: „pornind de la obligaţia legală a pârâtului de a asigura monitorizarea electronică a tuturor categoriilor de persoane monitorizate şi ca urmare a lipsei unui contract de utilizare a softului de monitorizare încheiat de către Inspectoratul Național de Probaţiune cu SRL „Europarc” sau cu o altă persoană terţă, în perioada 01 decembrie 2017-01 iunie 2018, se constată că pârâtul în perioada precitată a utilizat unul din softurile reclamant „Europarc” fără acordul acesteia” or, conform contractului de vînzare-cumpărare (cesionare) exclusivă a dreptului de autor) a unui program nr.1/2018 (produsul soft „E-Monitoring), anexat la cererea de chemare în judecată de către

intimat, se atestă faptul că, contractul a fost încheiat la data de 26.03.2018 și produce efecte juridice din momentul semnării lui.

48. Remarcă şi faptul că, Inspectoratul Naţional de Probaţiune nu a avut careva relaţii contractuale cu SRL „Nimax Systems”, societatea care a vândut produsul soft „E-Monitoring” SRL „Europarc” la data de 26.03.2018 respectiv, Inspectoratul nu a avut atât fizic, cât şi legal, la produsele soft elaborate de această companie.

49. Astfel, conchide că intimatul nu a prezentat probe pertinente care ar confirma că Inspectoratul Naţional de Probaţiune a utilizat produsul soft „E-Monitoring”, fiind doar declarative acuzaţiile or, contractul de vînzare-cumpărare (cesionare exclusivă a dreptului de autor) a unui program nr. 1/2018 prezentat ca probă de intimat, nu are tangenţă şi nu produce efecte juridice pentru Inspectoratul Naţional de Probaţiune.

50. Reprezentantul Inspectoratului Naţional de Probaţiune a solicitat admitrea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Poziția părților în apel:

51. În ședința de judecată a instanței de apel, avocatul Suveica (Dodi) Ariadna în interesele apelantei/reclamante „Europarc” SRL a susținut apelul său în sensul declarat. Totodată, a solicitat respingerea apelului declarat de Inspectoratului Național de Probațiune.

52. În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul apelantului/pârât Inspectoratul Național de Probațiunea susținut apelul său în sensul declarat. Totodată, a solicitat respingerea apelului declarat de „Europarc” SRL.

53. În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul intervenient accesoriu ÎM „Moldcel” SA nu s-a prezentat, însă a depus o cerere de examinare a cauzei în apel, în lipsa sa.

54. Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa intervenientului accesoriu. Or, potrivit art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

55. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererile de apel şi în raport cu materialele dosarului, Colegiul judiciar consideră necesar de a respinge apelul declarat de avocatul Suveica (Dodi) Ariadna în interesele „Europarc” SRL, de a admite apelul declarat de Inspectoratului Național de Probațiune și de a casa, în partea cerințelor admise, hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 31 octombrie 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, de respingere a acțiunii, din următoarele motive.

56. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

57. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre;

58. În conformitate cu art. 386 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

59. În conformitate cu prevederile art. 373 din Codul de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

60. Astfel, din actele cauzei rezultă că, conform procedurii de achiziţie privind licitaţia publică nr. 15/01477 din 06 iulie 2015 publicată în BAP nr. 46 din 19 iunie 2015, în baza deciziei grupului de lucru al Oficiului Central de Probaţiune expusă în procesul-verbal nr. 9 din 08 iulie 2015, SRL „Europarc” a fost declarată învingătoarea procedurii privind achiziționarea echipamentului electronic de monitorizare (EEM) a subiecţilor probaţiunii (brăţară de identitate cu senzor pentru monitorizare), conform caietului de sarcini.

61. Conform contractului de vânzare cumpărare (cesionare exclusivă a drepturilor de autor) a unui program nr. 01/2018 din 26 martie 2018 încheiat între NIMAX SYSTEMS şi Raetchi Eduard în calitate de autori/vânzători au transmis cumpărătorului- SRL „Europarc”, toate drepturile asupra programului pentru monitorizarea electronică a persoanelor, denumit, în continuare soft, descris în anexa la prezentul contract şi însoţit cu codul sursă, produsul soft este denumit „ E-Monitoring”, iar conform pct. 3.1 al contractului precitat, drepturile se transmit pe viaţă, iar cele care sunt limitate în lege de un termen pentru un termen de cel puţin 75 ani (f. d. 45-51).

62. Astfel, conform procedurii de achiziţie privind licitaţia publică nr. 15/01477 din 06 iulie 2015 publicată în BAP nr. 46 din 19 iunie 2015, în baza deciziei grupului de lucru al Oficiului Central de Probaţiune expusă în procesul-verbal nr. 9 din 08 iulie 2015, SRL „Europarc” a fost declarată învingătoarea procedurii privind achiziționarea echipamentului electronic de monitorizare (EEM) a subiecţilor probaţiunii (brăţară de identitate cu senzor pentru monitorizare), conform caietului de sarcini.

63. Astfel, părţile litigante au încheiat contractul nr. 19 de achiziţionare a mărfurilor (serviciilor) din 08 iulie 2015 prin care, SRL „Europarc” în calitate de vânzător, pe de o parte, şi-a asumat obligaţia de a vinde echipamentul electronic de monitorizare (EEM) a subiecţilor probaţiunii (brăţară de identitate cu senzor pentru monitorizare), iar pârâtul, oficiul central de probaţiune, redenumit ulterior, prin hotărârea Guvernului nr. 712 din 2015, în „Inspectoratul Naţional de Probaţiune” în calitate de beneficiar, pe de altă parte, şi-a asumat obligaţiile de a recepţiona şi achita bunurile indicate în specificaţia din anexa nr. 1, care este parte integrantă a contractului (f. d. 11-14).

64. La fel, se reține că conform specificaţiei din anexa nr. 1 la contractul nr. 19 de achiziţionare a mărfurilor (serviciilor) din 08 iulie 2015, SRL „Europarc” urma să livreze pârâtului 20 de echipamente electronice de monitorizare (brăţare) EEM - dispozitive electronice de dimensiuni mici, fixate la braţ sau la picior pentru a monitoriza poziţia sau mişcarea persoanei supuse monitorizării - şi Platforma de Monitorizare (Soft) pe durata contractului, inclusiv servicii de dezvoltare, asistenţă, trening. Soluţia EEM urma să asigure monitorizarea, controlul şi reabilitarea persoanelor în probaţiune (f. d. 14).

65. Conform pct. 3.2. al contractului nr. 19 de achiziţionare a mărfurilor (serviciilor) din 08 iulie 2015, suma totală a prezentului contract se stabileşte în lei

moldoveneşti, constituind 467 040 lei (f. d. 11), iar achitarea acestuia - conform pct. 3.3. din contract se va efectua în lei moldoveneşti după primirea bunului şi/sau semnarea actului de predare primire a serviciilor. Totodată, termenul limită de acţiune a contractului, a fost stabilită ziua 31 decembrie 2015 (f. d. 12-13).

66. La fel, se reține că în anul 2016, SRL „Europarc” din nou a fost declarată învingătoarea licitației de achiziţionare a echipamentului electronic de monitorizare a subiecţilor probaţiunii, conform licitației publice nr. 16/00404 din 28 martie 2016, deciziei grupului de lucru al Oficiului Central de Probaţiune expusă în procesul-verbal nr. 5 din 28 martie 2016 (f. d. 15).

67. Respectiv, la 29 martie 2016, părţile litigante au încheiat un alt contract, şi anume contractul nr. 8 de achiziţionare a echipamentului electronic de monitorizare a subiecţilor probaţiunii cu licențe de utilizare (EEM)- şi licențe de utilizare a softului pentru echipamentele electronice de monitorizare (EEM) a subiecţilor probaţiunii (f. d. 15-20).

68. Prin urmare, potrivit contractului nr. 8 din 29 martie 2016, SRL „Europarc” în calitate de vânzător/prestator, s-a obligat să livreze bunurile şi să presteze serviciile indicate în specificaţia care este parte integrantă a contractului, iar Inspectoratul Național de Probațiune în calitate de cumpărător/beneficiar, s-a obligat să achite şi să recepționeze bunurile şi serviciile respective.

69. Conform specificaţiei bunurilor din Anexa nr. 1 la contractul menţionat supra, reclamanta urma să livreze 100 de echipamente electronice de monitorizare a subiecţilor probaţiunii şi, corespunzător 100 de licențe de utilizare a echipamentelor respective, la preţul de 23 814, 00 lei pentru o unitate, precum şi 20 de licențe de utilizare a softului EEM, la preţul de 20 412 lei pentru o unitate, suma totală a contractului constituind 2 789 640,00 lei (f.d 20).

70. Astfel, în baza contractului de achiziții publice nr. 8 din 29 martie 2016, la data de 22 septembrie 2016 SRL „Europarc” a predat, iar Inspectoratul Național de Probațiune a primit 100 de licențe preinstalate pentru 100 de echipamente livrate, fapt care se atestă prin actul de predare-primire nr. 160922, semnat la data de 22 septembrie 2016 (f. d. 21-24)

71. Conform pct. 1.4 al contractului de achiziții publice nr. 8 din 29 martie 2016, termenul de garanţie este de 12 luni din data livrării bunurilor/serviciilor, respectiv, astfel dreptul de utilizare a expirat la data de 22 septembrie 2017.

72. Ulterior, la 30 septembrie 2016 părţile litigante au semnat acordul adiţional nr. 30 la contractul nr. 8 din 29 martie 2016 prin care au modificat suma

contractului indicată în pct. 3.2. din contractul menţionat supra, majorând-o cu 357 210,00 lei fiind menţionat în anexa nr. 1 a acordului respectiv, că SRL „Europarc” urmează să livreze Inspectoratului Național de Probațiune încă 15 echipamente electronice de monitorizare a subiecţilor de probaţiune cu licențe de utilizare EEM (f. d. 25-26).

73. Astfel, prin actul de predare-primire nr. 011216 semnat la 02 decembrie 2017 a echipamentului electronic de monitorizare şi a licenței conform contractului nr. 8 de achiziții publice din 29 martie 2016, în data de 02 decembrie 2016 SRL „Europarc” în calitate de vânzător a predat, iar Inspectoratul Naţional de Probațiune, în calitate de beneficiar, a primit încă 15 licențe preinstalate pentru 15 echipamente livrate. Perioada de acţiune a licenței este de 12 luni, astfel dreptul de utilizare a expirat la 02 decembrie 2017.

74. **Colegiul judiciar** indică că, SRL „Europarc” pretinde constatarea încălcării dreptului de autor și încasarea despăgubirilor, invocând că în perioada de după expirarea valabilităţii contractului/2016 (01 decembrie 2017) şi până la data implementării contractului nr. 25 din 24 mai 2018, încheiat cu „Tehos Comerţ” SRL (01 iunie 2018), pârâtul a continuat să monitorizeze circa 36 de echipamente, utilizând unul din soft-rile reclamantei în lipsa contractului.

75. În acest sens, **Colegiul judiciar** notează că, la 29 decembrie 2017, între SA „Moldcell” şi Inspectoratul Naţional de Probaţiune a fost semnat contractul cu nr. 107 cu privire la achiziționarea serviciilor de date mobile şi hosting.

76. Conform pct. 2 din contractul menționat supra, prestarea serviciilor urma a fi efectuată din 01 ianuarie 2018 până la data de 31 martie 2018, suma totală a contractului constituind 9 900 lei (f. d. 181-183).

77. La 12 aprilie 2018 între SA „Moldcell” şi Inspectoratul Naţional de Probaţiune a fost semnat contractul nr. 17 cu privire la achiziționarea serviciilor de date mobile şi hosting pentru subiecții Inspectoratului Naţional de Probaţiune,

78. Conform pct. 2.3 al prezentului contract, prestarea serviciilor urma a fi efectuată din 01 aprilie 2018 până la data de 31 decembrie 2018, suma totală a contractului constituind 67500 lei (f. d. 184-188).

79. În același timp se reține că, potrivit referinței (f. d. 62), depuse în prima instanță, Inspectoratul Naţional de Probaţiune a confirmat că la 24 mai 2018 între „Tehos Comerţ” SRL şi Inspectoratul Naţional de Probaţiune a fost semnat contractul de achiziţie a softului de monitorizare.

80. Conform art. 118 Cod de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

81. Potrivit art. 8 din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), temeiurile apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile: (1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice;

82. Conform art. 63 alin. (1) al legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor şi drepturile conexe, în cadrul procedurilor judiciare inițiate în privinţa încălcării dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, persoanele specificate la art. 55 alin. (2) pot solicita instanţelor de judecată sau altor organe competente, după caz, recunoaşterea drepturilor lor, constatarea încălcării acestora, restabilirea situaţiei existente pînă la încălcarea dreptului şi încetarea acţiunilor care comportă încălcarea dreptului sau creează pericolul încălcării lui, precum şi repararea prejudiciului prin stabilirea unor despăgubiri.

83. Astfel, la caz, analizând circumstanţele stabilite în speţă prin prisma normelor legale aplicabile, **Colegiul judiciar** consideră neîntemeiată pretenția cu privire la constatarea încălcării dreptului de autor.

84. **Colegiul judiciar** apreciază ca fiind greșită concluzia instanței de fond privind constatarea încălcării dreptului de autor de către Inspectoratul Naţional de Probațiune prin utilizarea, după expirarea contractului, fără acordul „Europarc” SRL a serviciilor de acces la platforma de monitorizare electronică „E-monitoring”.

85. Or, unicul argument reținut de instanța de fond pentru justificarea pretenției de constatarea încălcării dreptului de autor de către Inspectoratului Naţional de Probațiune, a dedus-o din faptul că Inspectoratul Naţional de Probațiune avea obligația legală de a asigura monitorizarea electronică a tuturor categoriilor de persoane monitorizate şi ca urmare a lipsei unui contract de utilizare a softului de monitorizare, în perioada **01 decembrie 2017 - 01 iunie 2018**, conchide că apelantul/pârât a utilizat unul din softurile reclamantei, SRL „Europarc”, fără acordul acesteia.

86. Instanța de apel relevă că, după rezultă din explicațiile apelantului/pârât Inspectoratul Național de Probațiune, în scopul evitării suspendării procesului de monitorizare electronică a persoanelor, care este unul obligatoriu în baza hotăririlor instanţelor de judecată, a iniţiat procedurile corespunzătoare de achiziţii publice privind achiziţionarea serviciilor de date mobile şi hosting, cu acces la softul oferit de către ÎM „Moldcell" SA în perioada **01.12.2017 - 01.06.2018**, fapt confirmat prin contractele nr. 40 din 31.10.2017, nr. 107 din 29.12.2017 şi nr. 17 din 30.03.2018.

87. La fel, se reține că reprezentantul intervenientului accesoriu ÎM „Moldcell" SA a invocat că obiectul contractelor încheiate cu Inspectoratul Naţional de Probaţiune, nu a fost accesul la softul oferit de ÎM „Moldcell" SA, dar constituie prestări de servicii exprimate prin transport date (Internet) şi Hosting (oferirea spaţiului pentru stocarea datelor electronice).

88. Distinct de cele enunțate, apelantul/pârât a confirmat că în legătură că acţiunea contractului nr. 17 din 30.03.2018 încheiat între Inspectoratul Naţional de Probaţiune şi ÎM „Moldcell" SA în partea ce ţine de serviciile hosting şi acces la softul de monitorizare electronică pus la dispoziţie de către ÎM „Moldcell" SA a expirat la 31.05.2018.

89. Astfel, faptul că ÎM „Moldcell" SA a negat oferirea accesului la softul din gestiune, nu acordă dreptul SRL „Europarc" de a conchide că în lipsa unui contract de utilizare a softului de monitorizare, în perioada 01 decembrie 2017 - 01 iunie 2018, a fost lezat în drepturi de către Inspectoratul Naţional de Probaţiune, prin utilizarea, după expirarea contractului, fără acordul „Europarc" SRL a serviciilor de acces la platforma de monitorizare electronică „E-monitoring". Or, argumentele „Europarc" SRL poartă un caracter declarativ și nu au fost dovedite în instanța de judecată.

90. Potrivit art. 130 din Codul de procedură civilă, (1) Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. (2) Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. (3) Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. (4) Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale

privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

91. Astfel, **Colegiul judiciar** conchide că SRL „Europarc” nu a prezentat probe pertinente care ar confirma că Inspectoratul Naţional de Probaţiune a utilizat produsul soft „E-Monitoring”, fiind doar declarative acuzaţiile sau contractul de vînzare-cumpărare (cesionare exclusivă a dreptului de autor) a unui program nr. 1/2018 prezentat ca probă de SRL „Europarc” nu are tangenţă şi nu produce efecte juridice pentru Inspectoratul Naţional de Probaţiune.

92. Pe cale de consecință, având în vedere netemeinicia pretenției privind constatarea încălcării dreptului de autor, Colegiul judiciar consideră neîntemeiată și pretenția cu privire la încasarea sumei de 324 000 lei, cu titlu de despăgubire, care reprezintă beneficiul ratat timp de 3 luni, prin utilizarea ilegală a softului reclamantei la monitorizarea celor 36 de echipamente de supraveghere electronică.

Concluzia instanței de apel:

93. Astfel, având în vedere că prima instanţă a stabilit circumstanţele pricinii, și nu este necesară verificarea suplimentară şi administrarea de noi dovezi, însă a interpretat eronat normele de drept material, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite apelul, de a casa integral hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

94. În conformitate cu art. 385 lit. c), art. art. 389, 390 CPC, Colegiul Civil, -

d e c i d e

Se respinge apelul declarat de avocatul Suveica (Dodi) Ariadna în interesele „Europarc” SRL.

Se admite apelul declarat de Inspectoratului Național de Probațiune.

Se casează, în partea cerințelor admise, hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 31 octombrie 2022 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Suveica (Dodi) Ariadna în interesele „Europarc” SRL împotriva Inspectoratului Național de Probațiune, intervenient accesoriu ÎM „Moldcel” SA, cu privire la constatarea încălcării dreptului de autor și încasarea despăgubirilor, și în această parte emite o nouă hotărîre prin care:

Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Suveica (Dodi) Ariadna în interesele „Europarc” SRL împotriva

Inspectoratului Național de Probațiune, intervenient accesoriu ÎM „Moldcel” SA, cu privire la constatarea încălcării dreptului de autor. În rest, în partea în care au fost respinse cerințele privind încasarea despăgubirilor, hotărîrea se menține.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni, de la data comunicării deciziei, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele şedinţei, Secrieru Ion
Judecătorul:
Judecătorii: Anton Marina

Cotorobai Vitalie